

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetске Zveze

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 15 K na leto. —
Za inozemstvo 25 K.
Posamezne številke se prodajajo po 1 K.

Spisal in dopisal se pošiljajo: Uredništvu "Domoljuba", Ljubljana, Kopitarjeva ulica. — Naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu "Domoljuba", Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Velik kmetски tabor.

Na Mali Šmaren bo na Homcu ob treh popoldne velik kmetски tabor vseh političnih, izobraževalnih in gospodarskih organizacij kamniškega okraja. Vse organizacije pozivljamo, da se tabora polnoštevilno udeležijo. Dr. Krek je te tabore pred vojsko na Homcu začel. Naša dolžnost je, da jih zopet oživimo.

Kmetска zveza v Belgiji.

Ko sem se mudil koncem julija in začetkom avgusta letošnjega leta v Belgiji kot zastopnik Orlovske zveze, da poživimo mednarodno zvezo katoliških telovadcev, sem obiskal tudi mesto Louvain (Louvén).

To mesto nam je bilo znano doslej le po svojem katoliškem vseučilišču, ki slovi po celi Evropi. Znamenito pa je tudi, ker je tam sedež belgijske kmetске zveze.

Kmetска zveza (Boerenbond) je najlepša in najtrdnjša katoliška organizacija v Belgiji. Po pravici so Belgijci ponosni nanjo in zelo radi opozarjajo tujce nanjo. Tudi naše kmete bo gotovo zanimalo, zvedeti kaj o tej organizaciji.

Ustanovljena je bila leta 1891. Razširjena je posebno po severni Belgiji, kjer prebivajo Flamci. V vsaki fari imajo takozvano »gildo«, t. j. društvo vseh katoliških kmetov dotične fare. To društvo ima različne odseke: odsek za nakup, odsek za prodajo, hranilnico, posojilnico, odsek za izboljšanje zemlje, mlekarstvo, mlin itd.

To so krajevne organizacije. Vse pa so združene v Boerenbondu t. j. Kmetски zvezi. Na čelu te zveze stoji conseil general (izg. konselj ženeral) t. j. najvišji svet. Sestoji iz 30 članov. Ti imajo seje štirikrat na leto, vedno po dva do štiri dni.

Zvezo upravlja ravnateljstvo, ki sestoji iz petih oseb. Najvažnejši posel opravlja generalni tajnik, ki mu pomaga več tajnikov.

Delo, ki ga vrši belgijska Kmetска zveza, je ogromno. Kako je razvita, se razvidi najbolj iz tega, da ima nad 160 uslužbencev. Izmed teh jih je 30 z visokošolsko

izobrazbo: advokatov je šest, dalje ima zveza svojega zdravnika, svojega živinozdravnika, svoje inženirje, arhitekte itd. Vsi ti so v službi zveze in stoje samo njej na razpolago.

Kmetска zveza je razdeljena v več oddelkov: tajništvo, politični oddelke, pravni oddelke, inspekcijski oddelke itd. Vsak oddelke vrši svoje delo. Tajništvo, v katerem je 10 uradnikov, vodi dopisovanje z krajevnimi organizacijami, oskrbuje pošto, ureja dnevnik. Kmetска zveza sama namreč izdaja dva dnevnika, ki tvorita stik med posameznimi člani organizacije in med zvezo.

Drugi oddelki pomagajo tajništvu. Inspekcijski oddelke je razdelil celo Belgijo v več okrožij. Za vsako okrožje je določil posebnega nadzornika. Ta ima nalogo stati trajno v stiku s svojim okrožjem. Vsak teden mora biti štiri dni v okrožju, da se tako na licu mesta prepriča in pouči o kmetских željah in potrebah. Dva dni v tednu pa dela v Zvezini pisarni.

V pravnem oddelku so advokati. Ti imajo nalogo svetovati kmetom in jim pomagati v pravnih zadevah. Veterinarskemu oddelku na čelu stoji živinozdravnik. Ta oddelke se po vojski posebno lepo razvija.

V Kmetски zvezi je tudi centralni urad mlekarstva. Ta ima svojo lastno delavnico, kjer analizirajo mleko.

Važen je tudi oddelke za izboljšanje zemlje. Tam kjer je slaba zemlja, jo izboljšujejo, delajo nasade, drenaže itd.

Oddelke zase tvori osrednja kreditna blagajna. V tej je združenih nad 700 posojilnic. Prihranke, ki jih zbirajo posojilnice po deželi, nalagajo v tej centralni kreditni blagajni. Sedaj razpolaga ta z nad 260 milijonov prihrankov, ki so jih naložile v njej lokalne posojilnice.

Poseben oddelke v Kmetски zvezi tvori zavarovalnica. Ta zavaruje kmete zoper točo, ogenj, povodenj, nezgode itd.

Velikansko je delo, ki ga vrši belgijska Kmetска zveza. Sedaj ima v Louvainu veliko poslopje, ki pa že tudi postaja premajhno. Zato ima že vse pripravljeno, da si sezida še drugo poslopje. Posebno po vojski je njeno delo silno naraslo. V Flandriji je vojska vse uničila: hiše, gospodarska poslopja, polje, cerkve. Tem krajem je ponudila Kmetска zveza takoj svojo po-

moč. Tretji dan po premirju so že prišli v poškodovane kraje njeni zastopniki. Pregledali so škodo in ugotovili, česa je poškodovanim krajem najbolj potrebno.

Kmalu so napravili celo vrsto načrtov za nove hiše in gospodarska poslopja. Napravili so jih več vrst, tako, da so kmetje lahko izbirali. Za zidanje je bilo treba denarja. Tega so jim dale posojilnice. Tako se je kmalu pričelo z zidanjem. Kmetска zveza je že po dveh mesecih in pol postavila prvo cerkev. Dolga je 44 m in pol. Vse načrte in priprave so napravili njeni arhitekti, ki jih ima šest v službi. Belgijski kmetje so zaupali Kmetски zvezi in v kratkem času postavili nad 100 hiš po teh načrtih.

Na to delo je tudi Kmetска zveza najbolj ponosna. Ko se državni organi še zavedli niso, kako bo treba pomagati poškodovanim krajem, je Kmetска zveza že delala s polno paro. In tega se kmetje tudi zavedajo. Ko se pripelje v vas avtomobil Kmetске zveze — Kmetска zveza ima za svoje vožnje tudi 3 lastne avtomobile —, takoj pridejo k avtomobilu kmetje iz vasi, da se porazgovore z nadzornikom. Ker biva nadzornik vsak teden štiri dni v okrožju, pozna tudi večino kmetov, pozna duhovnika, pozna pa tudi vse druge funkcionarje. Na ta način je delovanje Kmetске zveze zelo olajšano.

Naše kmete bodo ti podatki gotovo zanimali. Z veseljem bodo lahko ugotovili, da imata Jugoslovanska in Belgijska kmetска zveza iste cilje in da so si tudi pota, po katerih skušata doseči te cilje, zelo podobna.

Dr. Kn. F.

Čemu vse to?

(Dopis z dežele.)

Ob prevratu se je vedno govorilo: militarizem se mora odpraviti in prav bi bilo, da bi se odpravil. Kakor se vidi, je pa še veliko hujši, kakor je bil v bivši Avstro-Ogrski. Nismo zoper vojaštvo, kolikor ga res v današnjih razmerah potrebuje država. Vojaštvo pa veliko stane, zato se mora omejiti na res najpotrebnejše. In kako je pri vojakih? Fant, ki je bil v vojni in je skozi tri leta prenašal vse najhujše muke italijanskega ujetništva, je rekel, da je ne-

znosnejše kot v ujetništvu. Tako in podobno se jih izraža veliko. Iz tega se vidi, kako je pri vojaki in koliko morajo trpeti naši fantje po vojašnicah. Red in disciplina gotovo mora biti pri vojaki, ali tisto nepotrebno mučenje in preganjanje naj se odpravi in naj se vpelje, da se bodo naši fantje učili tudi kaj koristnega in podučnega za poznejše življenje. S tem bodo tudi fantje dobili veselje do vojaštva, ker bi prišel od vojakov bolj izobražen, kakor pa je šel k vojakom. Zdaj pa pridejo bolj surovi in podivjani kakor živina, zato ni čuda, da se vsak fant boji vojašnice. In kaj je pa zopet to? Danes pride na župana: popiši vse moške, kje in koliko časa so služili pri vojaki, jutri zopet, koliko mož, žensk, otrok, potem zopet koliko uprežne živine, vozov in materijala je v občini, drugič zopet kaj drugega. Župan kliče enkrat ljudi skupaj, da popisuje, enkrat leta od hiše do hiše, zopet drugič da odbornikom, da popisujejo in tako mora župan na kmetih vse kmetско delo pustiti in pisati in popisovati (kar v poprejšnjih časih ni bilo), tako da je ves iz sebe. Seveda vse za tistih par sto kron, ki jih ima od občine. Zraven pa občina kupuj papir, ki je dovolj drag in si naklada še te stroške k drugim občinskim, ki so že itak zelo veliki.

K žigisanju živine, vozov in materijala se ukazuje, naj vsak prinese hrane za sebe in za živino za dva dni. Kaj to pomeni, ne razume nihče. Med ljudstvom pa raste nevolja in godrnjanje. Že zopet velika zamuda časa in pa stroški: tako ne more dalje. Naj pomni odgovorni činitelji na hrvaški pregovor, ki pravi: »svaka sila do vremena«.

Torej kmetje, sprevidite in organizirajte se vsi v kmetiskih zvezah, da potem skupno protestiramo proti takemu postopanju, ki škoduje celemu kmetiskemu narodu in tudi državi!

Razgled po svetu.

Jugoslavija.

j Mala antanta. Veliko smo pričakovali od zmagovite antante, da nam bo rezala pravico v velikih kosih. Pa smo se bridko varali. Nemci so nas topli z biči, antanta nas tepe s škorpioni. Tako se godi vsem malim narodom, ki so stavili svoje upe na antanto. Zato je prišel čehoslovski zunanji minister dr. Beneš na pametno misel, da ustanovi novo antanto, takozvano malo antanto — zvezo med Čehoslovasko, Jugoslavijo in Rumunijo. K tej zvezi bodo prej ali slej pristopile tudi Bolgarija, Grčija in Avstrija. Dr. Beneš se je mudil v ta namen pretekle dni v Belgradu in se sedaj pogaja v Bukareštu, glavnemu rumunskemu mestu. Prve roge je mala antanta veliki antanti že pokazala. Francozi so hoteli, da bi mi in Rumuni šli z vojsko na Rusijo za francoske kapitaliste. Mala antanta pa je rekla: Sami se bojujte za svoje milijone, če vas je volja, mi ostane doma.

j Narodno predstavništvo se snide v sredo 31. t. m. Naj bo že enkrat konec teh komedij v Belgradu.

j Naj verjame, kdor hoče. Iz Belgrada se poroča, da se bodo vršile volitve v konstituantno meseca novembra.

j Prost izvoz. Liberalci so pri sestavljanju nove vlade na vse kriplje delali za prost izvoz, ki ga s tem dobe v roke sami kapitalisti in bankirji, ki imajo za to potreben denar. Celo »Kmetijski list« se je spozabil tako daleč v svoji ljubezni do liberalcev, da je zagovarjal to oderuštvo in verižništvo na debelo. Liberalci so to dosegli, sedaj pa so se zbal stradaljočega ljudstva in »Slovenski narod«, ta največja liberalna trobenta, je naenkrat začel sipati grom in strelo na prost izvoz. Dr. Žerjav se sedaj v »Domovini« krepko zaganja v »Slovenski narod«, češ da s tem celo stranko spravlja v sramoto. »Kmetijski list« bo gotovo v tem sporu držal s svojim očetovskim pokroviteljem dr. Žerjavom.

j Vojska na našem jugu. Oboroženi Arnavti so na jugu vdrl pod vodstvom Italijanov na jugoslovansko ozemlje in osvojili nekaj krajev. Naša armada je izvedla protinapad in vrgla Arnavte čez mejo. Tudi Slovenci so udeleženi v teh bojih.

RUSIJA.

Ruskopoljska vojna divja še naprej. Rusi so prodrl pod glavnega poljskega mesta Varšave. Toda Poljaki, ki so se doslej slabo izkazali, so napeli vse svoje moči ter Ruse krepko zadržujejo, na nekaterih mestih pa so jih celo vrgli daleč nazaj. Obenem pa so se sešli v mestu Minsk ruski in poljski odposlanci, da se pogajajo za mir. Toda dosedaj še ni bilo nobenega uspeha.

Tedenske novice.

Politične.

p Odkrita beseda. V Belgradu so izgubili še tisto mrvico smisla za ljudske potrebe, kar je je bilo dosedaj opaziti. Spusti bika v izložbo stekla in porcelana ali pa liberalnega ministra v državne posele, pa doživi približno isti uspeh. Izvoz žita so si bankirji srečno priborili, obenem pa je menda sprejet v ministrskem svetu zloglasni proračun, kakor ga je sestavil, g. minister liberalce Stojanović. Namesto da bi država služila pri izvozu milijone, bo pobirala iz naših žepov zadnje krone. Ker se predobro zavedamo, da en sam minister proti 16 nič ne premore, če prav se piše dr. Korošec in če prav ima dr. Korošcevo najboljšo voljo, zato bi bilo morda umestno, da Ljudska stranka ne prevzema več odgovornosti za hudobije drugih. Vemo, da bo potem liberalno nasilje nad našimi ljudmi enako povodnji, da bodo ženski oropali komaj priborjene volne pravice, da bo pri volitvah liberalno uradništvo in orožništvo divjalo proti našim kmetiskim množicam, toda kdo ve, če se ne bo to itak vršilo in izvršilo? Ali naj Ljudska stranka žrtvuje samo sebe in svoje dragocene moči zato, da se brez uspeha z bikom bode? Naj premislijo merodajni krogi!

Domače novice.

d Seja Jugoslovanske kmetске zveze se ne bo vršila v nedeljo 29. t. m., temveč pozneje. Dan se bo še naznanil.

d Žrtve Žerjavove vlade. Ko je nastopil vlado v Sloveniji znani dr. Žerjav je senil lanskega leta, je bil eden njegovih prvih činov, da je odredil preiskavo proti tovarnarju K. Pollaku ml. radi veriženja in navijanja cen. Ko so uvedli preiskavo proti drugim trgovcem, so jih pustili na slobodi. K. Pollaka pa so seveda spravili v preiskovalni zapor; on ne trobi v rog Žerjavove stranke. Nato so preiskavale oblasti skozi dolgo dobo devet mesecev, da bi našle kaj povoda in opravičila za odrejeni preiskovalni zapor. Dasi so preiskavale tri oblasti in sicer policijsko ravnateljstvo v Ljubljani, okrajno glavarstvo ljubljanske okolice in državni urad zoper navijalce cen, dasi so preiskavali od novembra 1919 do avgusta 1920, niso mogli najti najmanjšega razloga za kako zasledovanje g. K. Pollaka ml. Zato so sedaj vsako daljno postopanje ustavili.

d »Jutro« se imenuje nov dnevnik, ki ga izdaja oni del liberalne stranke, kateremu je »Slovenski Narod« premalo svobodomiseln, »protifarški« in protiverski. »Jutro« bo najstrupenejši svobodomiseln časopis, zato naj mu zavedni verni Slovenci povsod pokažejo vrata.

d Napad na Orle s kamni zvečer, ko so se vračali Orli iz telovadnice, se je izvršil pretekle dni v Škofji Loki.

— Kovan denar. Iz Belgrada poroča, da dobimo kmalu kovan denar. Najprevo se bodo kovali novci po 25 par, ozir, po eno krono. Novi drobiž bo iz bele kovine.

d Ali ste že naročili knjižico »Zločin nad domovino«? Širite jo med ljudstvo, ki je bolj ko kdaj prej potrebno takega pouka. Razposilja jo Katoliška Liga v Ljubljani. Cena 4 K; za prodajalce in vse, ki jo takoj plačajo, 3 K 50 vin. Podpirajte nas v našem pravičnem delu in skrbite, da ne bo hiše, kjer bi ne bilo naših brošur!

d Kralj alkohol ima pri Sokolih veliko besedo. To kažejo neštnevilne veselice s plesom, ki se vlečejo pozno v noč do ranega jutra in še čez. Dne 15. t. m. so vzdignili v Rogaški Slatini ob 2. uri ponoči tako kričanje in divjanje po ulicah, da so ljudje prestrašeni odpirali okna misleč, da se je zgodila huda nesreča. Stariši, varujte svoje otroke pred Sokoli.

d Južna železnica. Osebe, ki žele vstopiti kot delavci v železniško službo, naj ne vlagajo tozadevnih prošelj pri obratnem ravnateljstvu v Ljubljani, temveč naravnost pri načelnikih onih službenih mest, kjer bi radi nastopili službo. Priporočamo, da je stalež delavcev poln in se za sedaj novi delavci ne sprejemajo.

d Ljubljanska prisilna delavnica se odpravi. Deželna vlada za Slovenijo je sklenila razpustiti ljubljansko prisilno delavnico in obsojene prisiljence odkazati občinam. Vzgojevališče se prestavi v Kočevje in ostane pod vodstvom dosedanjega ravnateljstva.

d Kmetje, pripravite se! Komunisti zopet agitirajo za štrajk. Po štrajku bodo naše potrebščine zopet še enkrat dražje. Proti komunistovskim lenuhom bo treba enkrat zares nastopiti.

d Poziv. Dne 4. t. m. je požar upelnil v Jesenju, občina Hotič pri Litiji, peterin posestnikom in enemu gostaču hiše, go-

podarska poslopja, hleve, vso hišno in gospodarsko opremo, poljedelske stroje, vso krmo in živež, skoro vso obleko, perilo in obuvalo, šestoro govedi in sedem prešičev in 10 ovac. Škoda znaša 1.195.000 kron, zavarovalnina pa le 13.900 kron. Vsled požara je prizadetih šest rodbin z 42 rodbinskimi člani. Vsi so v skrajni bedi, po svoji lastni moči si ne morejo pomagati, treba jim je najnujnejše pomoči od drugod.

Da se jim olajša beda, se razpisuje s tem nabiranje milih darov po vsej Sloveniji. Darove sprejemajo v Ljubljani: Poverjenišvo za notranje zadeve (ravnateljstvo pomožnih uradov) in mestni magistrat, drugod pa pol. okrajna oblastva oziroma mestni magistrati in načelnik pomožnega odbora, župan Franc Drnovšek v Hotiču pri Litiji.

d Umrli je na Verdu pri Vrhniki ga. Jera Kržišnik roj. Trobec v 87. letu starosti. Blagi si spomin!

d Velik orlovski tabor za ribniško-velikolaško okrožje pri Sv. Gregorju se bo vršil 5. septembra s sledečim sporedom: Ob eni: Tabor pod lipo; ob treh: Javna telovadba Orlov in Orlic. Po telovadbi prosta zabava, godba, petje, srečolov, šaljivi nastopi itd. — K prireditvi so vabljene vse naše organizacije iz ribniško-velikolaškega okrožja. Pridite kolikor močete v narodnih nošah! Vrši se ob vsakem vremenu.

d Dolenjski Dne 29. avgusta se vrši v Mirni peči velik orlovski tabor. To bo prva letošnja prireditev te vrste na Dolenjskem; zato se vabite k tej prireditvi vsi Dolenjci in Dolenjke v Mirnopeč, da se navdušimo za orlovsko misel in da jo potem razširimo med naše slovensko ljudstvo. Prihitite bratje Orli in sestre Orlice v našo sredo, da se ob tej priliki, ko ustanovimo tu bratski odsek, poveselimo in navdušimo za nadaljnje naše delovanje! Pri prireditvi sodeluje bratska godba iz Višnje gore. Spored prireditve bo sledeči: Sprejem gostov z godbo, obhod po vasi, nato ob 11. (novi čas) sv. maša, pri kateri svira bratska višnjegorska godba. Popoldne ob 2. litanije, nato javna telovadba, prosta zabava, srečolov itd. Pridite vsi! Bog živi!

d Romarjem božje poti na Dobrovi. Letos na Mali Šmaren bo ob treh popoldne na vrtu pri Mežnarju na Dobrovi orlovska javna telovadba. Godba bo igrala pri telovadbi in veselici. — Za srečolov so pripravljeni lepi in dragi dobroti. Na dražbi se bodo prodajali razni predmeti, kakor: nova konjska oprema, novi čevlji itd. Prijatelji »Orla«, poštene krščanske mladine ste najvrednejše vabljeni, da pomagate tudi dobrovskemu Orlu do krepkega vzleta. Vstopnice se bodo prodajale na pošti, pri Adamiču in pred prireditvijo pri blagajni.

d Iz zasedenega ozemlja. Iz Bača pri Knežaku na Notranjskem: Umrli je pretekle dni mladenič Ferdinand Tomšič, star 21 let, po domače Majdnikov. Bil je najboljši fant, kar jih ima naša vas. Imel je krasen pogreb, kot ga je bil samo on vreden. Vsa vas je žalovala za njim. — razi Ferdinandu, počivaj v miru! — Dne 7. avgusta je nastal velik požar ob strašni burji se je takoj vnelo pet poslopij in v par urah je peterim gospodarjem uničil vse, kar so imeli. Zgorelo je 19 prešičev in 5 goved. Ljudstvo je bilo silno prestrašeno. Škode je do pol milijona lir.

d Zahvala. Podpisani Janez Balant v Zaborštu, št. Vid na Dolenjskem, se zahvaljuje g. dr. Andreju Jenko, da mi je ozdravil hudo rano, povzročeno s koso. Zahvaljuje se gosp. zdravniku, katerega vsestransko priporočam. Janez Balant, posestnik v Zaborštu.

d Jermen za na gepeli, 14 m dolg, 14 cm širok je bil ukraden pred 14 dnevi posestniku Janezu Molj, Voglje, št. Jurij pri Kranju. Kdor ga izsledí, dobi 500 kron nagrade.

d Kdo ve kaj o Francu Šmid, topničarju prejšnjega 28. topničarskega polka, ki je prišel za časa prevrata 1. 1918 na Tirolskem v

laško ujetništvo. Zadnje dopisnico je pisal 10. decembra 1918 iz Ospedale di tappa, Cantonazzo Rovigo. Komur je kaj znano, naj sporoči proti povrnitvi stroškov njegovi ženi Neži Šmid, Selca nad Škofjo Loko.

d Kdo ve kaj o Ivanu Lahu, doma pri Celju. Zadnjič je pisal iz bolnice v Genovi. Naj se sporoči Rezi Lah, Rožno, p. Rajhenburg.

Gospodarska obvestila.

g Zadruga šola. Zadruga zveza v Ljubljani namerava to jesen zopet pričeti z šestmesečno zadrugo šolo, kot je bilo to že pred vojno, seveda, ako se ji posreči dobiti pravočasno dovolj za to primernih prostorov. Radi tega se naprošajo vse p. n. zadruge članice Zveze, da javijo do 5. septembra t. l. Zvezi: a) koliko in katere osebe nameravajo poslati v Zadrugo šolo in b) koliko bi mogli prispevati k stroškom udeleženci sami in koliko zadruge. Daljni podatki glede eventuelnega pričetka šole in druge podrobnosti se bodo udeležencem pravočasno sporočili.

g Računi demokratičnega finančnega ministra. Kako dela svoje račune demokratični finančni minister dr. Kosta Stojanovič, nam povedo te-le številke. Po njegovem proračunu za leto 1920-21 bi prišlo na posameznega prebivalca davkov v Srbiji 92.80 K, na Hrvaškem 156.42 K, v Bosni 211.50 K, v Sloveniji pa 329.91 K. Takse pa je razdelil tako, da pride na vsako glavo: v Srbiji 11.66 K, na Hrvaškem 16.78 K, v Bosni 10.71 K, v Sloveniji 49.88 K. Lepi dnevi se obetajo Slovincem pod demokratičnimi ministri!

g Premovanje konj v št. Vidu nad Ljubljano. Konjerejski odsek št. 1 je v svoji seji dne 17. avgusta sklenil za ljubljanski okraj prirediti poleg premovanja konj v Škofljici, tudi premovanje konj v št. Vidu nad Ljubljano. To premovanje, na katerem se bodo premovali konji toplokrvne in mrzlokrvne pasme, se vrši dne 5. septembra ob 3. uri popoldne v št. Vidu nad Ljubljano. Konjerejski odsek št. 1 kmetijske družbe za Slovenijo.

g Valuta. Dolar stane 102 K, francoski frank 6.72 K, nemška marka 2 K, rumunski lej 2.22 K, lira 4.85 K, čehoslovaška krona 1.72 K.

g Popis in žigosanje vojnih posojil. Občinstvo opozarjamo, da izide v najkrajšem času v Uradnem listu za Slovenijo pravilnik, kako se bodo popisovale, žigosale in iz prometa jemale obveznice vojnih, ter popisovale in žigosale obveznice predvojnih državnih posojil bivše Avstrije in Ogrske. Obveznice je prijaviti pri davčnih uradih. Rok za prijavo je določen za vojna posojila na čas od 6. do vštete 20. septembra t. l., za predvojna posojila pa na 6. do vštete 25. septembra t. l. Po tem roku se nobena prošnja ali reklamacija ne bo sprejela, na kar se občinstvo posebno opozarja. Podaljšanje roka za prijave je izključeno.

g Želod. Letos bo po naših hrastih velika množina žlodov. Prejšnje leto so ga trgovci izvažali, kar je bilo vže tedaj nespametno, v sedanjih časih bi pa bilo dvakrat neumno. Ob tej draginji bi morali s hvaležno roko prijeti za vsak dar, ki ga nam ponuja narava. A žal tega pri nas še mnogokrat ne znamo. Leta 1918 je bilo

mного žira, po nekaterih krajih so ga nabirali, in si iz njega napravili precej olja za svečavo in zabelo, ter obenem dobili mastnih prež za krmo. Večina naših krajev se pa tudi v hudem vojnem času za ta gozdni sadež ni pobrigala, in tisoči vrednosti so obležali nepobrani in neizrabljeni po gozdovih. Ali naj se letos enako godi z žlodom? Na sv. Roka dan so pripeljali Hrvatje v Kranj velike vozove debelo pitanih hrvaških prašičev. Tega so bili konsumentje brez dvoma veseli, ker se konečno vendar obeta nekaj konkurence, ki edina bo mogla cene znižati in urediti; ali za kmeta je ta pojav hrvaških prašičev na gorenjskem trgu nekaj neljubega, saj se sme pričakovati, da bodo poleg cen za govejo živino padale tudi cene za prešiče. Ako se gre za pitane ščetince, se mi Slovenci s Hrvati ne moremo kosati. Hrvati pasejo prešiče po šumah, kjer pobirajo razni živež, žir, želod, črvad, tako da Hrvat opita svojo žival z mnogo manjšim trudom in manjšimi troški. Pri nas ni koruze in toliko žita, primanjkuje ga celo za prehrano ljudem — in sedaj bi želod izvažali in prodajali, da se z njim bogate tuji verizniki S koliko skrbjo glešta kakorevna gospodinja svojega prasca — celo poletje — pa nazadnje mora hitro pod nož, ker ga nima s čim odebeliti. Kakršne otrobe smo med letom za visok in drag denar kupovali, tega, kar imamo doma pred nosom pa ne bi izrabljali! Torej pridno nabirajte želod, krmite ga lahko takoj jeseni svežega, za zimo ga posušite na peči ali v sušilnici, da se ne pokvari. V nekem kraju je podjeten mlinar mlet rožice in cele vagone rožicev moke je izvažal na Koroško. Ali smo kedaj slišali, da se kje prodaja želodova moka? V vsakem večjem kraju bi se lahko kak mlinar začel s tem pečati, in sodimo, da bi se ne kesal. Samo to omenjamo, da se pač nabiralci žlodov morajo ozirati na lastninske pravice gospodarjev, da ne bodo tega sadeža klatili, pri čemer bi se delala škoda na hrastju, ampak ga le pobirajo tam, kjer se to dopušta.

Mlačev.

Pika poka, pika pok!
Cepec tolče in razbija,
snopje se bolestno zvija,
prah drži se prdnih rok.

V kotu raste žitni kup. —
Kaj je moralo prebiti,
predno more izpolniti
drobno zrnje kmetu up.

Zugal je viharjev gnjev,
kvarna rja, strupena slana. —
Groza srečno je prestana,
zrnje ločeno od plev.

Mlačev je življenja dan,
tla slovenska — naši podi
zrnje nam resnica bodi,
a plevel naj bo sežgan.

Limbarski.

ŽENSKI VESTNIK.

Ženska priloga.

Svoj čas je v »Domoljubu« vsakih 14 dni izhajala kot priloga »Slovenska gospodinja«, ki je prinašala vedno dovolj poučnega za naše žene in mladenke. »Slovenska gospodinja« je bila tako priljubljena, da jo še danes marsikje hranijo in prebirajo.

Vojska je marsikaj odnesla, tudi »Slovensko gospodinjco«. Trdno smo upali, da jo bomo mogli po vojni zopet oživeti, toda vedno bolj rastoča draginja papirja in majhna naročnina je tako skrčila obseg listu, da komaj najdemo prostora za tekoče zadeve in moramo še veliko člankov in dopis odložiti ali odkloniti v ne majhno nevoljo dopisnikov. Obsega listu pa pri sedanjih naročninah nikakor nismo v stanu povečati. Pomisliti moramo, da danes samo papir za en letnik »Domoljuba« več stane kot znaša naročnina. Kje pa so potem stavci, tiskarna, uprava itd? Ves ta primanjkljaj nam za enkrat Kat. tiskovno društvo doplačuje. Zato je »Domoljub« tudi najcenejši list. Socialistični »Ljudski glas«, ki je še skoro enkrat manjši po obsegu kot »Domoljub«, stane letno 42 kron, domalega še enkrat večji »Domoljub« pa samo — 15 kron.

Iz tega je razvidno, da na posebno prilogo: »Slovenska gospodinja« zaenkrat še ne moremo misliti. Ker pa danes tudi ženska vedno bolj stopa v javnost in je poklicana, da že deloma odločuje v javnosti, je nujno potrebno, da je poučena v vseh vprašanjih, v katerih bo odločevala. Zakaj brezvestno in usodepolno bi bilo, da bi kdo odločeval o zadevah, o katerih nima smisla. Nevednost in neizobraženost je vedno pričetek nesreče.

Zato smo odločili, da kljub prepričanju prostoru prepustimo vsak teden približno eno stran »Domoljuba« samo našim ženam in mladenkam. Prinašati bomo skušali vsakovrstnega berila — kolikor bo to na eni sami strani mogoče — kar more in mora ženo in dekle v današnjem času zanimati. Tudi dopisov se ne bomo branili, a le v najkrajši obliki in če bo prostor dopuščal.

Posebno pa pozivljamo izobraženejšo — predvsem ljudskošolske in gospodinj-ske učiteljice, naj nam pošiljajo kratke poučne sestavke o vseh vprašanjih, ki se tičejo ženske. Od vas samih je odvisno, kakšna bo ta vaša stran »Domoljuba«.

Kakor hitro pa se razmere kaj zboljšajo — Bogve ali se bodo katerikrat ali nikoli — in bomo v stanu obseg lista vsaj za štiri strani pomnožiti, potem bomo povečali tudi obseg vaše »priloge«, če jo smemo tako imenovati.

Naša gospodinja.

Iz vodstva gospodinjstva naj si bodi v manjšem ali večjem obsegu spada mnogo praktičnih vaj, ter značilne in blage last-

nosti, ki se jih mora vsako dekle v svoji mladosti naučiti. Takoj po dokončani šolski dobi je začeti z vzgojo za težavni in odgovorni poklic gospodinjke. Žena, ki je dobra gospodinja in skrbna mati, je sreča vsake rodbine in steber človeške družbe.

Naloga, ki čaka vsako gospodinjco je, da skrbi za red in snago v hiši, v kuhinji, v raznih shrambah, v kleti, na dvorišču in v hlevih (kurniku, svinjaku). Kuhanje, pranje in likanje perila, krpanje istega, vzgoja otrok, oskrba bolnikov, postrežba starim, vse to je delo gospodinjke.

Vsa ta opravila v pravem času preskrbeti, oziroma jih nadzorovati, ako jih opravljajo posli, shajati z določeno vsoto, ki jo ima gospodinja na razpolago za razne potreščine, vse to zahteva pouka in vaje.

Varčnost je pri gospodinjstvu temelj rastočemu blagostanju pri hiši. Ni pa samo na mestu pri splošnem delu gospodinjstva, ampak treba je, da gospodinja uvažuje to dobro in potrebno lastnost pri vsakem posameznem delu v gospodinjstvu, bodisi v večjem ali manjšem obsegu. Gospodinja naj varčuje pri brezpotrebni uporabi kurjave in svečave. Ko sadje cvete, naj se po nepotrebnem ne trgajo cveti, posebno pa, da se ne kvari sadni les. Njeno bistro oko naj čuva nad zasajenimi sadikami na zelenjarnem vrtu. Pa tudi cvetlice in lepotočno grmičevje, ki krasi vrt, naj se ne trga brez potrebe.

Pravilno varčevanje pa se naj ne kaže samo pri nepotrebnih izdatkih, temveč tudi v tem, da se hišna oprema, kuhinjska posoda, perilo, obleka, obutev itd. varuje. Zato je potrebno, da se vsako gospodinjko delo vrši z prevdankom in spretnostjo.

Vsaka gospodinja mora varčevati v pravi meri, nikdar pa ne sme varčevati na račun zdravlja in snage. Zdravju koristno je svetlo, suho in prostorno stanovanje.

Večkratno menjava nje perila, oziroma obleke, zlasti po zelo napornem delu v poletnem času, bodisi na polju ali v hlevu, je za trajno zdravje velike važnosti. Glede nogavic moramo reči, da jih nikdar preveč pogosto ne menjavamo, tudi če se nam noge ne pote. Ne samo, da je to zdravju zelo koristno, temveč tudi več nogavic si prihraniš, ker se prepotene nogavice najpreje uničijo.

Toliko za danes nekaj splošnih in najpotrebnejših opomb o gospodinjstvu. V prihodnjih sestavkih pa se hočemo podrobneje pečati s posameznimi stvarmi, s katerimi se mora seznaniti gospodinja.

Razno.

Ž Vsako dekle, ki išče v Ljubljani službe kot služkinja, naj se gotovo oglasi najprvo v pisarni Krekove prosvete, Poljanska cesta 4, kjer je sedež Zveze služkinj in posredovalnica za službe. Sedaj je 40 služb na razpolago.

Ž Ženski tabor, ki se je vršil pred nekaj tedni na Trški gori pri Novem mestu,

ne da miru liberalnemu »Kmetijskemu listu«. Surovo, kakor znajo samo liberalci, napada žensko zborovanje in ga imenuje »tercijalski shod«, na katerem je govoril »zloglasni general tercijalk«, pater Pavel. Nato pozivlja »Kmetijski list« kmete novomeske okolice, naj frančiškanom ne daje nobene bire. Žene in dekleta sedaj vemo, pri čem da smo. Če se me zberemo na cerkvenem shodu in se potem tudi pogovorimo, kaj je naša krščanska dolžnost v javnosti, tedaj nas liberalni »Kmetijski list« zmerja s tercijalkami, našega govornika pa obklada s priimkom, ki se sicer daje samo cestnim vlačugam. Žene in dekleta, ali hočemo tak list, ki nas tako grdo sramoti, še trpeti v svojih hišah? Zavedajmo se, kaj zahteva naša čast in naše krščansko prepričanje!

Ž Veličasten dekliški tabor se je vršil 8. t. m. na Šmarni gori. Cerkvena slovesnost je bila združena z zunanjo. Zunaj cerkve je imel glavni govor predsednik Kršč. soc. zv. prof. Mazovec. Govorilo je tudi več deklet. Navzočih je bilo kakih 2000 deklet.

Ž Žene, pozor! Liberalci, ti najhujši nasprotniki pravic kmetijskega ženstva vsiljujejo povsod svoj novi dnevnik »Jutro«. Po svoji svobodomiselnosti in sovražstvu do vsega, kar je katoliško, bo presegal vse druge liste. Zato mu ne odpirajte vrat v svojo hišo.

Junakinja iz Štajra.

Povest. Prevaja ***

(Dalje.)

Kmalu je vstala, s predpasnikom si je obrisala mokre oči ter je od krstice proč stopila k svoji postelji, nad katero so višele razne svete stvari; obstala je za hip in je s sklenjenimi rokami molila. Ko je v vroči molitvi dvigala k Bogu svoje srce, je kakor od Boga razsvetljena spoznala, kaj ji je storiti, da zopet zadobi dušni mir ter prežene vsak skriti dvom, da zopet zadobi dušni mir ter prežene vsak skriti dvom o svojem zvanju.

V skrajni sili so dovoljena tudi nenavadna pota. In Stefana je sedaj v skrajni sili in je v silno težkem položaju. Ali mora Zveličarju postati nezvesta ali pa mora do smrti žaliti človeka, ki mu je dolžna toliko hvale?

Sicer pozna svojo pot in prav nič ne omahuje, vendar ne more samo na svojih ramah nositi vse odgovornosti za veliko bol, ki jo mora prizadet isvojemu bližnjemu. In glej, Zveličar ji je dal to-le misel: Sedaj je čas, pojdi in vprašaj svojega izpovednika, in ako ti poreče: Ostanj zvesta! in rekel ti bo takol! potem ostani zvesta, ničesar se ne boj, ker ravnaš v pokorščini. Ako ti pa poreče: Vzemi zemskega moža! ga tudi ubogaj; toda tega ti ne bo naložil. Ako se bo srdil, da si prelomila njegovo zapoved, da se ga moraš ogibati, potem se spomni, da se je srdil tudi takrat in ti pokazal vrata, ko si svetli zakrament prinesla in stolp. In vendar si mu bila pozneje dobrodošla in se ti je zahvalil, o kakša sreča je bil ubogi mož v uri svoje smrti!

Ko je Štefana vse to mislila, je že dozoriel sklep v njeni duši.

Hitro si je odpasala predpasnik in se je kakor za na pot praznično oblekla. Ob desetih — tako je rekel Luc — pojde voz v Linc, torej je še čas. Li-ni božji prst že to, da danes, in ravno danes Lucov voz pelje v Linc?

Z lahkimi, hitrim korakom je stopila v kuhinjo k materi, ki je klala drva in je žalostno sama s seboj govorila. Štefka je stopila k materi in ji je lahko položila roko na ramo. »Mamica, neka bi te prosil! Toda, čakaj, tako se trudiš, pomagaj ati bom.« Hitro ji je vzela nož in je začela klati treske.

»Seveda, ti mi pa res pomagaš,« je zamolklo in pikro odvrnila mati. Pusti me, da delam, kar moram delati. — Zakaj si se praznično oblekla?

»Ker se moram peljati v Linc, mamica.« Žalostno trudno je rekla mati: »Zakaj pa?« Štefana je odgovorila: »Rada bi se udeležila odpustkov in bi obenem govorila z gospodom Albertom.« Da pač ne more sama nositi vse odgovornosti, da bi ga rada vprašala, je-li s Henrikom prav ravnala ali ne, da bo potem mirna.

Mati je rekla: »Saj tako veš, kaj ti bo rekel menih, oddaj ti ga bo! Že dolgo vem, da ta menih nima nič srca; vse eno je, se li pelješ ali ne. Nič več ne rečem.«

»Mamica,« je rekla Štefka, ki jo je bolj bolelo, da je mati trudno brezbrizna, kakor če bi jo zmerjala, »ima srce, toda ne kaže ga ljudem.« Mamica, daj, povej, mi li dovoliš, da grem v Linc, ali ne.

»Ako ti porečem, ne hodi, boš vseeno storila po svoji volji, imaš glavico, kakor jo je imel tvoj rajni oče,« je otožno rekla mati. »Pelji se v božjem imenu, toda vzemi seboj kak prigrizek, v gostilnah tako ne moreš sama posedati.« »Da, mamica, kaj malega bom vzela s seboj. — Toda popreje moram še poskropiti detel,« ji je na mah prišlo na misel in hitro je stekla po stopnicah, poskropila je krstico in je rekla: »Dete, prosim zame! Vsi nedolžni otročiči, prosite zame!«

Ko je zopet prišla po stopnicah dol, je slišala mater, kako se je grenko v kuhinji jokala. Bala se je, da bi jo ne omehčale materine solze, zato je mater prijazno skozi vrata pozdravila, potem je stopila na cesto, da pričaka Lucov voz.

Mihaelca ji je prinesla brašno za na pot, ki ga je poslala mati, štruco in nekaj jabolk. Mala Mihaelca je vprašala žalostno proseč: »Štefka, ne bo neveste?« Štefka se je ljubeznivo nagnila k njej in je zašepetala: »Saj sva danes medve obe nevesti, ker sva bili zjutraj pri sv. obhajilu, tako sva postali duhovni nevesti Kristovi.« Toda žal ji je bilo deteta, tako so se otroci že veselili, pa zastoni. Glej, že prihaja voz.

Štefana je z roko pomigala: »Jožef! Jožef! (To je bil Lucov hlapec.) Postoj nekoliko, rada bi prisledla, da se peljem v Linc.« Hlapec je ustavil konja in Štefana je spretno stopila na kolo ter je smuknila pod plahto.

Hlapec jo je hotel zaplesti v pogovor, češ da je stotnik Hendel že v mestu, če kaj ve o tem? — Temnega čela da je baje jahal čez most. Štefana pa je iz žepa potegnila rožni venec in z njim nekoliko porožljala, češ, da bi rada molila in ne klepetala. Hlapec jo je razumel in je ni več nadlegoval.

Komaj je začel teči voz, se je že moral umakniti: Z veliko naglavo je pridiral tuj jezdec. Štefana se je vsa skrila pod plahto, ker se odslej naprej boji v vsakem jezdecu, ki ga sliki prijati, zagledati stotnika Henrika. Toda ni bil Henrik, bil je jezdec — sel sodnika Hendelna, ki je ravno prispel z Dunaja s poveljem zoper Štefano Švertnier.

X.

Henrik Hendel je od Štefane jahal tja v en dan naprej in v svojem srdcu niti ni pazil, kam ga nosi konj. Prispel je do vislice zunaj mesta. Tu je še čepel stari vran in je kakor v posmeh majal z repom. Fukaj so jih obesili... kje so sedaj... srečni. Ko so umirali, je Štefana molila tako pristrano, tako nežno: Jezus, Jezus bodi moj Zveličar! — Ne pridi več!... Tako mu je rekla. To je bil dobro-

došel, to je bil tisti raj, zato je toliko storil zanj in vse, vse proč od sebe vrge.

Zopet se je jel vnemati srd v njem, divje mu begajo oči okoli, medtem ga pa nosi konj čez most; mnogo ljudi ga sreča in pozdravlja, toda on ne vidi nikogar, nikomur ne odzdravi.

— Vse je dal, nič več ni Hendel, nima doma, ne očeta, in ta angel z ledenim srcem ga bace z noge in spodi. In vendar, in vendar, kakor je bila kruta, ne more drugače, vseeno jo mora ljubiti. Močnejše, gorkeje kakor kdaj je plamtela in divjala njegova ljubezen. Kako lepa, kako veličastna je bila v svoji odpovedi, njen pogled je bil kakor soj zvezde na nebu, ki pravi: Nisem od tega sveta, nobena zemska roka me ne doseže. In če si polomi vse ude, mora gori, mora k zvezdi, mora, četudi samo za trenutek in umirajoč držati v svojih rokah to angelsko devico, ki mu je prebodla srce.

Prajahal je vrh griča in konj je hotel dirjati na desno proti Vogelzangu. Henrik ga je divje za uздо potegnili nazaj. Ne tja, ne tja. Hiša mu je prepovedana, dom mu je zaprt, ni več Hendel; zanj ni doma, ni hiše, ni očeta, ni bratov in sester. Pojdi križem sveta, ker si vse zastavil in zaigral za njeno srce. — Pred hišo je pečat in ključavnica, — in če bi ga tudi oče ne bil zavrgel, bi mu vendarle ostal na veke tuj in tuja njegova hiša, nikoli več ne more Hendel podati roke človeku, ki je obrekoval Štefano. Kar je izgubljeno, je izgubljeno. Oče, dom, Štefana, vse je izgubljeno.

Ustavil je konja. »Kam?« mu kljuje po možganih. Ne ve si sveta, ne pomoči. K prijateljem — ne. Štefana — Štefana — ne smem. Proč v tuji svet — kam? Tedaj mu je prišlo na misel, kar je cesar govoril o Turkih. Sicer je mir, toda na meji morajo biti armade, da ga varujejo, če bi ga kršil zviti Ahmet. Ni-li vojak, ga ni li pohvalil sam cesar? — Da, brez slovesa bo šel s 30 fanti, ki še danes pridejo za njim — proč — na turško mejo.

O Ahmet, bodi nezvest, prelomi mir vsaj za en dan! Tam v bojni vihr, kjer žvenketajo meči, kjer pojo mrtvaške orgle, kjer bliska žveplo in švigajo po zraku ognjene lilije, se pod razbeljenim oklepom pomiri tako nesrečno srce. V pokoju je obup... Morda bo tam kriva sablja našla pot v to srce, in morda bo, ako bo slišala o moji smrti, rekla nežno se smehljajoč: ... Bog ga potolaži. Takrat bom zadovoljen... ni ji treba niti solze pretočiti zame.

Kostanji okoli očetove hiše so kakor nad grobnijo votlo in žalostno šumeli, ki je pokazal hrbet očetovi hiši in je na levo odjahal v gorsko ulico. V arsenal pojde, kjer ga čakajo strelci, potem pa zopet na konja in hajdi! Na Dunaj k cesarju, od cesarja pa na Ogrsko. Štefki pa bo povedal v slovo... Enkrat jo mora še videti za slovo: Ljuba, grem odtodi; nikoli več me ne boš videla, toda vedi, da te še nikdo ni ljubil kakor jaz.

Nad arsenalom je vihrala zastava s panterjem, železna vrata so bila zaprta in orožarnica je bila prazna. Ker je bila nedelja, so se vojaki poizgubili po bližnjih vaseh. Henrik razjaha konja, odpre mogočna železna vrata ter pelje konja na dvorišče, kjer ga priveže. Nato gre po stopnicah gori v dvorano, ki je bila polna raznovrstnega orožja. Henrik si izbere orožja za vojake, ki jih bo vodil proti Turkom. Se mu ne bo smejal cesar, ker jih je samo trideset? Toda vsak izmed njih velja za celo četo. To so fantje od fare, o!, kako so tekli, ker so vedeli, da gre k lepi nevesti. Toda vnovič mu je začelo vpadati srce. Kakor obstreljeni ptič v gozdu mu kriči srce po Štefani. Posloviti se od nje je zanj živ leči v hladni grob. Toda mora se obvladati, tako je sklenil; naj vidi jutri, da je mož in da nima šibkejšie volje kakor ona.

Ko si je izbral orožja, hoče se sporočiti stotniku Gifinu, da odlaga poveljstvo nad strelci, ker se hoče dati cesarju na razpolago. — Na pisalni mizi najde papir, črnilo in peresnik. Ker ni stola, piše kar stoje — dve besedi na Gifina, potem vrže list proč in vzame drug list.

»Ljuba Štefana!«

Ah, to je ime! Samo ime je, toda nebesa zvene iz njega. Ko je nesrečni, od očeta zavrženi sin zapisal to sladko ime... je zopet

v njegovi bridki zapuščenosti začela dvigati v njegovem srcu svojo glavico pohojena cvetlica upanja in mu je jela šepetati:

»Ne obupaj! Toda...«

Ko bo izteklo mnogo solz, ko se bo mnogokrat izpremenila luna, bo stvar postala vsa drugačna... Štefana, dokler bo v meni le iskrica življenja, bo tvoj vsak dih mojih prsi, vsak udarec mojega srca. Če bom jahal Turkom nasproti, če bom vihtel meč in sekal sovražnika, bom mislil samo nate, ne bom nehal ljubiti te, dokler mi ne zastane trudno srce.

Nato je tiho zase rekel:

»Glej, toliko sem storil zate. Sedaj prinesem še najgrenkejšo žrtev; ogibal se te bom in grem v tujino med pogane. Toda, Štefana, ko bo preteklo sedem let — treh je tudi dovolj! — in se bo vrnil domov ves ožgan od turškega solnca, poln vojnih brazd na obrazu, morda — me potem — n boš več zapodila, ti ljuba, sladka, kruta?...«

Sedaj je pomolil pero in je pisal:

»Ljuba, odločil sem se, zapustil bom Štajer. Kdaj in kje te smem za slovo —«

Cuj, spodaj poje boben in žvenketa orožje. Vojaki prihajajo, kaj naj to pomeni? Hernik gre k stopnicam in zakliče po stopnicah dol: »Hola, kaj je, kdo je sklical moje fante?«

Na stopnicah se v svetovalskem plašču z listino v roki pokaže Madlzeder, namestnik mestnega sodnika Hendelna.

Ves bled v obraz in strmeče zre v stotnika... da ni vedel, da se mu še sanjalo ni, ... odkdaj pa je gospod že v Štajru?

»Od danes zjutraj,« je odvrnil Henrik in je jezno gledal zopretnu možu v oči. »Toda, kdo vam je ukazal sklicati moje fante, čemu jih potrebujete?«

Madlzeder je položil prst na listino in je rekel: Od vašega očeta Joahima Hendelna je došlo povelje name; moram ga izpolniti. Toda sedaj, ko ste že tu, gospod stotnik, (tega prej nisem vedel,) se ne sme nič zgoditi brez vašega privoljenja; tako veli navodilo vašega očeta.

Črn oblak je pokril Henrikovo čelo, obšla ga je črna slutnja, da grozi nesreča.

»Kaj veli povelje?« je kratko vprašal.

»Gre za blagor mesta Štajer!« je rekel Madlzeder in je dal listino stotniku, ki je hlastno segel po njej. — Za kaj gre? — Trdovratnega stotnika je iz mesta izgnati, ali pa vreči v ječo.

Komaj je začel Henrik brati, je namršil obrvi in je krčevito sklenil ustne, zagoreli obraz je postal najprej rdeč, kmalu nato mrtvaško bled, roka mu je vsa onemela. V pismu je bilo brati:

»Kar ste mi rekli sušca meseca, v začetku nisem verjel, sedaj sem pa prepričan, da je res, namreč ona oseba je res vlačuga;

...zberite četo strelcev in izženite iz mesta Štajer vlačugo Štefano zaradi ljubkovanja, ki ga je uganjala z menihom Albertom (saj veste) —«

(Dalje sledi.)

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica
Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za franciskansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, in jih obrestuje po 3% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Dopisi.

MIRENSKI POPOTNIK.

V ponedeljek 16. avgusta me je pot zasnela v Trebnje. Slišal sem, da so imeli tam prejšnji dan Sokoli svojo prireditev. Ker se zanimam tudi za mladinske organizacije, poskušam prijatelja, da bi mi razložil, kako je sokolska stvar ven padla. Moj prijatelj mi je pojasnil in razložil tako-le: »Na vse viže so vabili in agitirali, nekatere hiše so dobile kar po tri vabila, v katerih je stalo, da bodo prišli Sokoli od Ljubljane pa noter dol do Karlovca. V sprevedu sem našel Sokolov v uniformi: berli in piši 83. K sv. maši je prišel narastaj v parih, drugih Sokolov v cerkvi ni bilo videti. Pri tolovadbi je nastopilo 50 tolovcev. Prava prireditev cziroma slavnost se je pa pričela šele zdaj: pilo in plesalo, pelo in vpilo se je do ponedeljka zjutraj. Ja, še nekaj bi ti pozabil povedati: postavili so tudi nekaj mlašev, katerih pa na dan sv. Rešnjega Telesa nismo videli nobenega.« Zahvalil sem se prijatelju in odšel proti domu z mislijo: Glej, tako se »vzgaja in dela« za prosveto našega milega naroda!

BOHINJSKE NOVICE.

Občinski odbor na Bohinjski Bistrici, izvoljen na program Slovenske Ljudske Stranke, je čutil potrebo, da je odposlal na predlog g. Rupana Arha v krajni šolski svet tri pristaje »samostojne« stranke; pri tem je Bukovsko dolino popolnoma prezrl. — Kot predsednik krajnega šolskega sveta je bil preteklo nedeljo z večino glasov izvoljen g. Fran Godec, — načelnik »samostojne« kmetijske stranke. — »Slovenski Narod«, glasilo liberalnih kapitalistov in zaščitnik in podpornik »samostojnežev«, piše 13. avgusta 1920, da so bohinijski kmetje »skrajno malomarni in brezbrizni in da odirajo letovišniške«. Zavedni bohinijski kmetje in kmetice bodo na blatenje pošlenega bohinijskega imena dale odgovor liberalno-samostojnemu prijateljstvu pri — občinskih volitvah.

VRHNIKA.

V nedeljo 15. t. m. se je vršila druga redna seja po občnem zboru OKZ. za sodni okraj Vrhnika. Udeležba je bila polnoštevna; debata prav živahna. Sklenile so se sledeče resolucije: 1. Deželni vladi se naroča, da naj prepove plesne veselice, sicer bomo izvajali konsekvence. 2. Odpravi naj se izvozna carina za žrno. 3. Železniški tarifi naj se samo primerno zvišajo! — Prihodnja seja se vrši v srodini meseca septembra.

LJUBNO.

Žal, da vam moramo poročati le slabe novice. Ravno za obletnico je toča tu in v okolici zopet potolkla ajdo in jesenske prideleke. — Danes v jutro dne 21. t. m. ob 7. uri je privihrala nevihta in v par minutah je toča izvršila mrzlo, neumiljeno svoje delo. Lansko leto je dne 22. avgusta zvečer ob 7. uri potolkla toča, a letos je 21. t. m. zjutraj ob 7. uri obhajala žalostno svojo obletnico. Lansko leto smo zastonj prosili za brezplačno vožnjo enega tovornega vlaka v Banat po žito za po toči prizadete občine. Letos je potreba tem večja. Revni in premožnejši kmetje so letos morali po 8 do 10 K za kilogram semenske ajde plačevati in sedaj so zopet ob seme in ves pridelek. Vsi bodo zopet morali za drag denar kupovati ne samo ajdo, ampak tudi še več drugega žita, posebno koruze. Neizogibno potrebno je, da priskoči na pomoč vlada, da dobe po toči prizadete občine vsaj en vlak, da si nakupijo najpotrebnejšega žita v Banatu, ker le tako nam more biti kaj pomagano. Ako se sme tisoče vagonov žita izvoziti, zakaj bi za nas ne bilo nekaj vagonov za pomoč v silo, ko smo že drugo leto tako hudo prizadeti in je ljudstvo obupano; kako se bo pri teh cenah preživel?

SV. KATARINA NAD MEDVODAMI.

Sv. Jakoba nedeljo, dne 25. julija smo blagoslovljali novo oltarno sliko sv. Katarine in stensko slikarjio. Blagoslov je izvršil kanonik dr. Kimovec, slavnost-
3

ni govor je pa imel trnovski župnik pisatelj Fr. Finžgar. Obširno nam je razložil ves novi oltar, več kot eno uro je govoril, pa če bi bil še eno, bi se nam ne bilo nič predolgo zdelo. Marsikaj nam je postalo jasno, česar prej nismo umeli. Že dolgo smo mislili na nov oltar, leta 1917. nam je pa Bog zlasti sadje obilo blagoslovil in zaželi smo zbirati denar. Naprosili smo arhitekta Ivana Vurnika, vseučiliškega profesorja v Ljubljani za načrte, njegovo ženo Heleno Vurnikovo pa za oltarsko sliko. Delo je bilo šele letos popolnoma dovršeno. Dolgo smo morali čakati, radovedni smo bili, za potrebo ali še čez smo tudi pogledali, sedaj smo pa vezeli, ko imamo dokončano delo pred seboj. Res, da se nam bo moralo oko še nekoliko privaditi na to čisto novo, nenavadno lepoto, saj še nikjer nismo kaj podobnega videli; od mogočnih stopnic pred oltarjem do okvirja krog slike, ki visi prosto na dveh pocinjenih verigah izpod oboka, je vse na svoj, nov način narejeno. Središče je zlat tabernakel, kjer za zlato križasto mrežico stoji Kristus, naš nebeški kralj, pod ponižno podobo kruha. Okoli trona so nabrani zlati kruniki — znamenje sv. Rešnjega Telesa. Ob straneh obdajata tabernakel dva bela kamena kot dva živo pisana šopka; dno je zeleno pobarvano, na tem zelenju pa iz posode raste zlatovejnat in zlatocvetoč slovenski nagelj. Na njegovih listih sedijo rajske ptice — verne dušice in prepevajo slavo Bogu ter se veselo svoje nebeške blaženosti. Oltarna miza je kamenita (rdeči ogrski marmor), v spodnjem delu ima vdolan bel kamen, kar tvori krasno pisano mrežo z vmes nastlenimi pozlačenimi krogi. Slika predstavlja sv. Katarino kot plemenito, bogato, učeno, prelepo devico v tem trenutku, ko se razgovarja z učenjaki in visokoškolskimi profesorji svojega rojstnega mesta Aleksandrije. Trudi se, da bi jo pridobili za poganstvo, pa jih ona pridobi za krščanstvo. Eden za njenim hrbtom je že čisto prepričan o resničnosti Katarininega nauka. Ta, ki je pred njo, je tudi že zelo na jasnem, pa se vendar drži kot da se hoče vsaj nekoliko upirati: v dvomu je; modrijan v desnem kotu je pa že čisto divj in se ves razsrieda začenja proti mirni in dostojanstveni postavi mlade krščanske junakinje. — Okvir krog slike nam kaže konec: Mogočne palmove veje — znaki mučenstva in zmage — se ovijajo slike in se sklanjajo nad koleti, prekrizanimi s križem Kristusovim. — Stene so jako živo poslikane na novo ometan presen zid. Nad zakristijskimi vrati je pa naslikana slava sv. Katarine, naše priprošnjice. Nad vrati stoji v treh vrstah cela skladalnica učenih knjig, ki nam kažejo svoje pisane hrbe; nad njimi veliko, z ostrimi nožmi nabito kolo, krog njega pa dve palmovi veji; v višavi plava zlata kruna z napisom: Katarina Regina = Katarina kraljica. — Tako se je naša cerkev pomladila. Učeni gospodje, ki so si nova dela ogledali, pravijo, da je to eno najlepših umetniških del, kar jih premorejo slovenske cerkve.

DOBREPOLJE.

Fantje in dekleta, ki smo se udeležili orlovskega tabora v Mariboru, smo šele izpovedali, kaj je dobra organizacija in smoteno delo v društvu. Odnegli smo trden sklep, da pustimo vsakdanost, da začnemo s predavanji, fantovskimi in dekljskimi večeri. V teku enega leta se mora duh in delo naše širne doline dvigniti na nekdanjo višino in preko nje. Kaj vsega ne bi napravili naši fantje in dekleta, ki jih je toliko! Zato ključemo: Sezite po knjigah in dobrih časopisih, otresejte se zabavljanja in začnite z dobrim delom! — Orlovski odsek pa naj koraka naprej in se razmahne! V delu je moč!

POLJANE NAD ŠKOFJO LOKO.

Tudi pri nas se je letos obnovilo že pred več leti ustanovljeno izobraževalno društvo. Udov je že lepo številno: In oglašajo se že vedno. Predavani smo imeli že precej. Trikrat so predavali že gospodje iz Ljubljane. — Napredna gospoda č. gg. župnik in kaplan vneto delujeta za srečo in blagor faranov. — Kmetje so večinoma v »Kmetjski zvezi«. Toda žalibog nekaj jih je tudi v »Kmetjski stranki«, ki tako cepijo kmetjsko organizacijo na dveje.

OKOLIŠ OKZ. ZA KAMNIK.

Sejo Okrajne KZ. za Kamnik dne 14. julija je vodil posl. Strcin. Načelnikom podružnic je bilo naročeno, da naj takoj skličejo občne zборе podružnic ter naj sklepajo o tekočih zadevah. Dne 4. julija je priredila OKZ. javen shod na Vranji peči, dne 11. julija v Tuhinju, dne 17. julija v Radomljah, dne 25. julija pa v Šmartinu in Zgoranjem Tuhinju. Na vseh shodih sta govorila kmeta Bore in Čebulj. Povsodi so bili sprejeti ostri ugovori za per dohodninski davek in zoper nameravano povišanje zemljiškega davka. Vemo, da je še daleč čas, ko bo kmetu dobro, vendar pa moramo že sedaj na delo. Bodimo poštenjaki in zavedajmo se: Iz malega raste velikol

Anton Pevc.

Cepljenje prašičev.

Često me izprašujejo živinorejci, če je cepljenje prašičev proti rdečici dobro, ker si mnogi ne znajo tolmčiti učinek, ki ga napravljajo cepivo v živali. Da tudi kmelovalec dobi nekoliko vpogleda v bistvo cepiva, navajam v izvečku nekatera izvajanja prof. dr. med. C. O. Jensena, predstojnika serološkega laboratorija (zavoda za izdelovanje cepivov) kr. živinozdravniške in kmetijske visoke šole v Københavnu na Danskem. Če bo vsebina članka radi mnogih tujih besed težje razumljiva, naj se mi oprostijo; brez tujk tukaj ni mogoče razpravljati, malce pojma o vsej stvari pa si vendar more ustvariti.

Podnet k moderni serologiji sta dala Japonec Kitasato in pl. Behring s svojimi raziskavanji o omrtničnem krču. Če pustimo baciile omrtničnega krča se razvijati v mesni juhi, napravljajo polagoma strupene snovi, ki so v juhi popolnoma raztopljene. S pomočjo preceditve (filtracije) juhe skoz aparat iz žgane porcelanaste gline odstranimo iz nje vse bacile, le strup zaostane v juhi. Če je vbrizgamo nekoliko pod kožo živali, se živali loti omrtnični krč in pogine; če pa se je vbrizgane v zelo zelo majhni množinici in postopa previdno, žival ne bo poginila, marveč se bo privadila na ta strup in polagoma ji smemo vbrizgavati večje in večje množine, ne da bi ji končno tudi velika količina strupa škodovala. Kri živali se privadi tvoriti protistrup, ki uničuje strup omrtničnega krča. To moremo preizkusiti s tem, da zmešamo vkup majhno količino krvnega seruma na omenjeni način s strupom cepljene živali in strup omrtničnega krča; zmes ne učinkuje več strupeno, kadar jo vbrizgnemo mišim ali drugim majhnim živalim, ki so sicer napram takim strupom skrajno občutljive.

Na enak način moremo privaditi žival na strup bacilov difterije in drugih bolezenskih glivic, kakor tudi na strup kače, škorpionov, rastlinskih beljakovin itd. V vsakem primeru tvori kri živali protistrup (antitoksin), ki more preprečiti škodljivi učinek strupa v lastnem ali v tujem organizmu, kateri na dotični strup še ni bil navajen. Take »antitoksične« vrste krvnega seruma (protistrupne vrste krvne vode) učinkujejo vsaka zase le na svoj strup, torej serum omrtničnega krča le na strup omrtničnega krča in ne na strup difterije ali na kak drug strup; serum difterije le na strup difterije oziroma strupene snovi, ki jih tvori

bacili difterije itd. Noben izmed teh serumov tudi ne učinkuje na bolezenske bacile same, ki dotični strup proizvajajo in ne na druge bacile, marveč vedno le na strupene snovi, ki jih bacili proizvajajo.

Če vbrizgamo previdno v kri ali pod kožo večjih živali (konjev, govedi, koz) žive bolezenske bacile, tvori kri protistrupe (lizine), ki učinkujejo uničevalno naravnost na dotične bacile. Tedaj dobavljamo takozvane »bakteriolitične vrste krvnega seruma« (glivice uničevalne vrste krvne vode), ki istotako učinkuje vsaka le na svoje glivice, katere zamorijo ali raztopijo in ne na od teh proizvajane strupe in tudi ne na drugovrstne glivice. Izdelava bakteriolitičnih serumov je nevarnejša kakor izdelava antitoksičnih serumov, ker vbrizgane žive glivice često povzročijo nevarno obolenje živali. Bakteriouničevalne lastnosti takih serumov moremo včasih opaziti že pri zmešanju seruma in dotičnih živih bacilov v reagenčni (poizkusni) stekleni cevki; navadno pa se jih preizkusi z vcepljenjem bacilov in seruma pod kožo majhnih živali, kjer se bacili pod učinkom seruma zbirajo v kosmiče in nato popolnoma raztopijo. Te vrste serumov se izdelujejo proti koleri, tifusu, rdečici, telečji griži, svinjski kugi itd. itd.

Izmed antitoksičnih (protistrupenih) serumov se izdeluje n. pr. serum difterije takole: Iz ust za difterijo obolelega bolnika je dobiti čist, nasad bacilov difterije in vsaditi te bacile v mesno juho (bouillon). Tukaj se jih združuje primerno dolgo pri telesni toploti, da natvorijo dovolj strupenih snovi, ki ostanejo raztopljene v juhi. Čim smatramo, da je tvorba strupov zaključena, je bacile odfiltrirati skozi porcelanast filter ali pa uničiti s tulolom. Na ta način dobimo raztopino strupa difterije brez primesi živih bacilov difterije. V raztopini določimo moč strupa v »toksičnih enotah« s pomočjo vbrizgavanja primerjalnih količin pod kožo morskih prašičkov. — Sedaj pričnemo z dobavo seruma: majhna količina strupa se brizgne pod kožo konja; le-ta dobi mrzlico in krajovno vnetje, kar pa premine v par dnevih, če količina n. bila prevelika. Čez 10—14 dni se vbrizganje ponovi z nekoliko večjo količino; nastopi vročica, krajovno vnetje, obojno zopet premine, če postopamo previdno in ne z naglico; prevelika množina strupa naenkrat more povzročiti mrtvico ali celo smrt konja. V rednih presledkih se vbrizgavanje ponavlja in količina vbrizganega strupa vsakokrat zvišuje, dokler po poteku nekoliko mesecev ne vzamemo poizkušnje krvi od konja in določimo vsebino antitoksina v »imunizacijskih enotah«, istotako s pomočjo morskih prašičkov; kot primerjalna enota služi gotova količina strupa z znano toksično močjo. Če izpade poizkušnja krvi zadovoljivo, se v primernih presledkih spušča konju kri in loči koagulum (krvna strd) od seruma (krvne vode). Serum odcedimo (odsrkamo) in da preprečimo škodljivi učinek morebitnih, med pripravljanjem krvi vanj zašlihih glivic, filtriramo istega skozi porcelanast filter neposredno pred polnitvijo v steklenice za odpošiljatev. — Vsa iz-

delava zahteva torej mnogo previdnosti in izurjenosti. Marsikateri konj ne dá nikdar porabnega seruma, ravnanj z njim kakor hočeš. Na popisani način se izdeluje večina antitoksičnih serumov proti strupenim snovem glivic, strupu kač itd. (Dalje prih.)

Jožef Kržišnik — Franciška-Erznožnik
zaročena.

Žiri, 9. avgusta 1920.

Konjske opreme, jermene za pogon

po primerni ceni priporoča Ivan Logan, sedlar, Ljubljana, Gosposvetska c. 13.

M. U. Dr. Fran Virant

specialist za kožne in spolne bolezni, ordinira zopet redno od pol 2—3 pop. Ljubljana, Miklošičeva cesta 18/II (na oglu Sonne ulice).

COSULICH - LINE Trst - New-York

Odpliv parnikov iz Trsta:

26. avgusta poštni parnik Columbia.
20. septembra President Grant.

Odhod iz Ljubljane tri dni poprej.

Vozne listi prodaje in prostore za potnike iz Slovenije pripravlja edinole:

SIMON KMETEC, Kotedvorska ulica 26. Ljubljana.

Pekovskega vajenca z vso oskrbo sprejme takoj France Dolinar, pek, mojster, Ljubljana, Pred škoščjo.

Podjetniki Pozor! Nedaleč od Medvod se dobi stavebni prostor z vodno močjo za dva mlinška kamna ali pa bi se izrabilo za razna tovarniška podjetja, ali za rokodelske železno-lesene izdelke. Kje pove uprava Domoljuba pod štev. 3449.

Laneno seme, suhe gobe in vse druge deželne prideleke kupuje vedno po najvišji ceni Frane Pogačnik v Ljubljani, Dunajska cesta št. 36. 3463

Največje škode in nadloge se obvarujete

ako uničite nemudoma

miši (navadne in polske)
podgane s „Poginom“ škatilja po A 6—
stenice z „Rapidom“ stekl. „ 10—
ščurke z „Morinom“ škatilja „ 6—

Vsa sredstva so nešteto krat preizkušena ter izborna in hitro učinkujejo.

Trgovci popusti

Po povzetju razpošilja:

I. C. KOTAR, drogerija, Ljubljana, Wolfova ul. 3.

Železniške prage

bukove in hrastove prevzame na vsaki postaji egiptovska izvozna družba »Blessko«. Plačilo polovico v naprej, ostanek pri prevzetju. Resne ponudbe z navedbo cene pod »Blessko« na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 6. 3143

Prekliči

Podpisana prekličem vse žaljive besede, kar sem govorila zoper Jožefa in njegovo sestro Franciško Meglič in izjavljam, da je vse to nerisnično. Marija Meglič, Sv. Katarina.

Miši - podgane stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porabljate moja najbolje preizkuš, in splošno hvaljena sredstva proti poljskim mišim 10 K, za podgane in miši 10 K, za ščurke 10 K, posebne močne vrste 20 K, posebno močna tinktura za stenice 10 K, uničevalec moljev 10 K, prašek proti mrčesom 6 in 12 K, mazilo proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri živini 6 in 10 K, prašek za uši v obleki in perilu 6 in 10 K, naktura proti mrčesu na sadju in na zelenjavi (unič. rastl.) 10 K, prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti garjam 10 K.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport: M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

Hlode (krlje)

deske, trame, kostanjev les, gozdove in oglje iz mehkega in trdega lesa kupi po najvišji ceni vsako množino družba IMPEX v Ljubljani, Krekov trg 10.

Kupujem vedno in v vsaki množini po najvišjih cenah:

Brinjevo olje, suhe gobe, ližol in druge deželne prideleke. Nudim najnižje: **Kavo, olje, riž, sveče, moko, vžigalice, pravo slivovko, rum** ter razno drugo blago. **M. RANT, Kranj.**

Najstarejša hranilnica na Slovenskem.

Kranjska hranilnica

v Ljubljani — ustanovljena 1. 1820

obrestuje hranilne vloge s

3%.

Kranjska hranilnica je pupilarno varen zavod in jo nadzoruje deželna vlada.

Za plačila zavodu se dajo na razpolago poštne položnice.

Čisti dohodek Kranjske hranilnice je — ne glede na to, kar se odkaže rezervnim zakladom — po pravilih določen v pospeševanje občekoristnih naprav in podjetij na Kranjskem. — Skupna svota doslej v te svrhe odmenjenih zneskov znaša K 8.761.118.37.

ERJAVEC & TURK

trgovina z železnino

pri „ZLATI LOPATI“ preje Hammerschmidt (Mühlisen)

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7, — nasproti Križanske cerkve. —

Primešaj krml M

V smislu odloka detelne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 18. julija 1899., št. 10.696, ki mi ga je mestni magistrat ljubljanski izpročil dne 28. julija 1899., št. 25.255, smejo dietetično sredstvo Mastin, redilni prašek za prašiče in za vsako živino, lekarnarji, trgovci, drogist in kramarji prosto prodajati. Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen. V Ljubljani, dne 3. avgusta 1900, mag. opr. št. 28.561. Ako Mastina v lekarnah in trgovinah ne dobite, ga naročite po pošti. — 5 zavojev Mastina stane K 30.50 in se jih pošlje poštne prosto na dom.

Mazilo zoper garje (naftol-mazilo) uniči pri ljudeh garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni in izpušča; pri živini uniči garje. Lonček tega mazila velja po pošti K 12.50.

Lekarnar Trnkoci v Ljubljani
(Slovenija) zraven rotovža.

Imate bolečine? V licu? V celem telesu? Vas muči glavobol? Trganje po udih? Trpite na reumatizmu in gihtu? Ste se prehladili? Ne morete spati? Niti delati? Ste nervozni in preveč občutljivi za mrzli zrak?

Poizkusite vendar Fellerjev pravi Elzafluid! Čudili se bodele! Občutili bodele čustvo zadovoljnosti! Rešeni ste bolečin in hvalite Fellerjev Elzafluid kot dobrega prijatelja v hudih dneh. 6 dvojnatih ali 2 veliki specijalni steklenici 36 K. Zagorski sok proti kašlju in prsnim bolečinam, 1 steklenica 6 K.

Vaš želodec ni v redu? Trpite na počasni prebavi? Slabom apetitu? Rabite mlo, zanesljivo odvajajoče sredstvo?

Oj, kako bodele zadovoljni, ako samo poizkusite Fellerjeve prave Elza-kroglice! Te so res dobre! 6 škatlic 18 K. Želodec okrepujoča švedska tinktura, 1 velika steklenica 15 K. Pravi balsam, 12 malih steklenic 36 K.

Lahko še naročite!

Fellerjev Elza-mrčesni prašek, 1 vel. škatlica 5 K. Zobne kapljice, steklenica 4 K — v. Očesne kapljice 4 K — v. Zanesljivo mazilo zoper srbečico, lonček 10 K. Močna francovka v steklenicah po 8 K in 22 K. Omot in poština posebej, a najceneje! Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica donja, Elzatr g. št. 15, Hrvatska.

LJUDSKA POSOJILNICA

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6
obrestuje hranilne vloge po čistih

3%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela koncem marca 1919 nad 40 milijonov kron vlog in nad 1 milijon enstotisoč kron rezervnih zakladov.

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.

Išče se starejša, dobra, vestna družinska kuharica z dobrimi večletnimi spretnostmi, katera zna tudi molsti, za graščino na Gorenjskem. Plača po dogovoru. Naslov pove upravništvo tega lista pod št. 3340.

Sivalne stroje - Platt in Puch - kolesa
plašče in cevi priporoča
IGN. VOK, Ljubljana, Sodna ul. 7.

Prvi in edini slovenski zavarovalni zavod

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

V LJUBLJANI, Dunajska cesta 17,

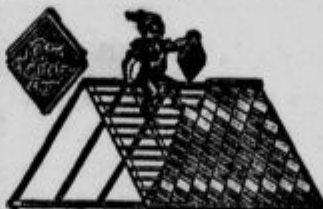
je ustanovila oddelek za

življenska zavarovanja.

Sprejema: V življenjskem oddelku: zavarovanja na doživetje in smrt v vseh sestavah, zavarovanja na otroško doto, rentna in ljudska zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji.

V požarnem oddelku: zavarovanja vseh premakljivih in nepremakljivih predmetov, ki se poškodujejo po ognju, strelu in po eksploziji svetilnega plina po znano nizkih cenah.

Podružnica: CELJE, Breg, 33.

Cementna strešna opeka

najbolj trpežne vrste
se dobi pri tvrdki

Ivan Jelačin, Ljubljana
Emonska cesta 2. 4792

Prvovrstna

dvokolesa, plašče, cevi

priporoča **IGN. VOK, Ljubljana, Sodna ul. 7.**

Gospodarska banka v Ljubljani.

Naznanilo.

Banka daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

V Ljubljani, dne 3. julija 1920.

Ravnateljstvo.